

Bog anmeldelser

Anmeldere i dette nummer: Sekretær, cand. polit. *Carl N. Dyrberg*: adjunkt ved Købmandsskolen *Erhardt W. Hansen*, H. D.; kontorchef, lektor, cand. jur. *C. Helkett*; lektor, cand. merc. *Ottomar Loff*, Handelshøjskolen.

J. Hartvig Jacobsen: Skatteretten. Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag. Kbh. 1950. 485 sider. Kr. 40,—.

Skattemæssige problemer optræder indenfor alle grene af forretningslivet og har altid lagt beslag på erhvervsudøvernes store interesse, ligesom disse problemer også har haft betydning for en væsentlig del af den øvrige befolkning. Til hjælp ved løsningen af de forefaldende spørgsmål har man hidtil — udover henvendelse til skattevæsenets udøvende praktikere, hvis svar desværre ikke altid er præget af klarhed — kunnet ty til forskellige håndbøger og lovudgaver, der kommenterer de enkelte bestemmelser gennem henvisning til ministerielle afgørelser og kendelser og domme af respektive landsskatteretten og de ordinære domstole. Derimod har man savnet en systematisk behandling af hele det store og omfattende stof. Denne mangel er i de sidste dage blevet afhjulpet på en særdeles tilfredsstillende måde gennem det betydningsfulde værk, som højesteretssagfører, dr. juris J. Hartvig Jacobsen har udgivet, og hvis titel i al enkelhed lyder: *Skatteretten* — med undertitel systematisk fremstilling. Bogen placerer sig derigennem i den videnskabelige juridiske litteratur, og en gennemgang af værket vil vise, at det med fuld føje kan gøre krav på en anset plads indenfor denne gren af litteraturen.

Dr. Jacobsens arbejde er delt i 8 hovedafsnit. Først behandles i en indledning forholdene vedrørende det offentlige finansbehov, og begreberne skat og skatteret undersøges og defineres. I 2.—4. afsnit omhandles reglerne vedrørende den subjektive og den objektive skattepligt; derefter redegør forfatteren for lovbestemmelser og praksis med hensyn til skattens beregning, og i afsnit 6, 7 og 8 behandles endelig de forekommende problemer vedrørende skattekravets oprindelse, indhold og ophør, de skatteretlige regler, der kan knytte sig til forsømmelse vedrørende opgørelsen af skattepligtig indkomst og formue, samt den formelle skatteret, hvorunder hører alle problemer vedrørende de skattelignende myndigheders organisation, selvangivelsens betydning, arbejdet med ligningen og opkrævning samt som særligt problem domstolenes kompetence i skattespørgsmål.

Disse tre afsnit rummer en fuldstændig nydannelse indenfor den skatteretlige litteratur. Dr. Jacobsen har her ydet en betydelig indsats ved at samle den mangfoldighed af regler og bestemmelser, der gælder indenfor beskatningsadministrationens område; hvad der er endnu vigtigere, er, at man i de givne afhandlinger om forældelse af skattekrav og om domstolenes kompetence i skattesager har fået en vejledning af høj værdi indenfor et ret uopdyrket felt, hvor forfatteren kan udtale sig med sagkundskab og vægt bl. a. som følge af sit mangeårige virke som procedor ved landets højeste domstol.

Bog anmeldelser

Anmeldere i dette nummer: Sekretær, cand. polit. *Carl N. Dyrberg*: adjunkt ved Købmandsskolen *Erhardt W. Hansen*, H. D.; kontorchef, lektor, cand. jur. *C. Helkett*; lektor, cand. merc. *Ottomar Loff*, Handelshøjskolen.

J. Hartvig Jacobsen: Skatteretten. Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag. Kbh. 1950. 485 sider. Kr. 40,—.

Skattemæssige problemer optræder indenfor alle grene af forretningslivet og har altid lagt beslag på erhvervsudøvernes store interesse, ligesom disse problemer også har haft betydning for en væsentlig del af den øvrige befolkning. Til hjælp ved løsningen af de forefaldende spørgsmål har man hidtil — udover henvendelse til skattevæsenets udøvende praktikere, hvis svar desværre ikke altid er præget af klarhed — kunnet ty til forskellige håndbøger og lovudgaver, der kommenterer de enkelte bestemmelser gennem henvisning til ministerielle afgørelser og kendelser og domme af respektive landsskatteretten og de ordinære domstole. Derimod har man savnet en systematisk behandling af hele det store og omfattende stof. Denne mangel er i de sidste dage blevet afhjulpet på en særdeles tilfredsstillende måde gennem det betydningsfulde værk, som højesteretssagfører, dr. juris J. Hartvig Jacobsen har udgivet, og hvis titel i al enkelhed lyder: Skatteretten — med undertitel systematisk fremstilling. Bogen placerer sig derigennem i den videnskabelige juridiske litteratur, og en gennemgang af værket vil vise, at det med fuld føje kan gøre krav på en anset plads indenfor denne gren af litteraturen.

Dr. Jacobsens arbejde er delt i 8 hovedafsnit. Først behandles i en indledning forholdene vedrørende det offentlige finansbehov, og begreberne skat og skatteret undersøges og defineres. I 2.—4. afsnit omhandles reglerne vedrørende den subjektive og den objektive skattepligt; derefter redegør forfatteren for lovbestemmelser og praksis med hensyn til skattens beregning, og i afsnit 6, 7 og 8 behandles endelig de forekommende problemer vedrørende skattekravets oprindelse, indhold og ophør, de skatteretlige regler, der kan knytte sig til forsømmelse vedrørende opgørelsen af skattepligtig indkomst og formue, samt den formelle skatteret, hvorunder hører alle problemer vedrørende de skattelignende myndigheders organisation, selvangivelsens betydning, arbejdet med ligningen og opkrævning samt som særligt problem domstolenes kompetence i skattespørgsmål.

Disse tre afsnit rummer en fuldstændig nydannelse indenfor den skatteretlige litteratur. Dr. Jacobsen har her ydet en betydelig indsats ved at samle den mangfoldighed af regler og bestemmelser, der gælder indenfor beskatningsadministrationens område; hvad der er endnu vigtigere, er, at man i de givne afhandlinger om forældelse af skattekrav og om domstolenes kompetence i skattesager har fået en vejledning af høj værdi indenfor et ret uopdyrket felt, hvor forfatteren kan udtale sig med sagkundskab og vægt bl. a. som følge af sit mangeårige virke som procedor ved landets højeste domstol.

Værkets første afsnit frembyder imidlertid også den største interesse ikke alene for særlige skatteteknikere, for revisorer og sagførere, men også for en række andre, i hvis lod det falder at skulle beskæftige sig med beskatningsmæssige problemer. Fremstillingen på dette område må dog nødvendigvis være bundet af den uhyre mængde af præjudikater, der foreligger i form af kendelser fra landsskatteretten, af afgørelser fra de ordinære domstole og af ministerielle cirkulærer o. lign. Dr. Jacobsen har da også i rigt mål øst af disse kilder, som han citerer til overflod og instruktivt; som det må ventes af et værk af udpræget videnskabelig natur, gøres forskellige af de gældende regler såvelsom retsanvendelsen også til genstand for en kyndig og skarpsindig kritik, som kan virke frugtbringende ved de kommende forhandlinger om ændringer i skattelevne.

Det er en mægtig opgave, dr. Jacobsen har sat sig ved udarbejdelsen af Skatteretten. Emnet er i virkeligheden så uoverkommelig stort, at man skulle synes, at dets løsning måtte kræve en række bindstærke værker, ikke blot en enkelt bog, selv om den rummer henved 500 sider, og det har da heller ikke kunnet undgås, at visse sider af det store stof har måttet undergives en relativt kort omtale. Men dette er kun en ringe lyde ved det stort anlagte og dygtigt gennemførte værk, for hvis udgivelse alle, der kommer i berøring med beskatningsmæssige problemer, skylder forfatteren en varm tak.

C. Helkett.

H. Pasdermadjian: Management Research in Retailing. The International Association of Department Stores. London 1950. 177 sider. 16/-sh.

Forfatteren, der er generalsekretær i den internationale stormagasinforening (IADS) har i den foreliggende bog gjort rede for det samarbejde, der har fundet sted i de første 20 år af foreningens levetid.

Foreningen stiftedes i 1928. Den har i størstedelen af tiden haft mellem 7 og 10 medlemmer, idet medlemsskabet begrænsedes til et stormagasin fra hvert europæisk land. I øjeblikket har foreningen 8 medlemmer, idet Holland, Schweiz, Belgien, Danmark, Sverige, Frankrig, Norge og Finland er repræsenteret. De deltagende stormagasiner har gennemsnitligt ca. 2.000 medarbejdere.

Baggrunden for dannelsen af IADS var et omfattende rationaliseringsbehov. Siden stormagasinernes opståen i sidste halvdel af forrige århundrede og indtil 1. verdenskrig havde udviklingen været karakteriseret ved en voldsom vækst betinget dels af ydre forhold (byernes vækst, transportmidlernes udvikling) og dels af stormagasindriften fordele sammenlignet med de traditionelle driftsformer indenfor detailhandelen. I 20'erne og ikke mindst under depressionen i 30'erne skærpedes konkurrencen, idet den øvrige detailhandel tog lære af stormagasinerne, samtidig med at nye stordriftsformer opstod. Det blev nu mere og mere klart, at en effektivisering af organisationen var nødvendig, hvis fremgangslinien skulle fortsættes. Midlet hertil var anvendelse af den rationelle driftsledelses principper, således som de i de foregående årtier var blevet udviklet især på det industrielle område.